

«Αποχαιρετισμός στον Ουμπέρτο Έκο. Ο άνθρωπος που ήξερε τα πάντα » (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτουσία](#)

«Addio a Umberto Eco, l'uomo che sapeva tutto». Αυτός είναι ο σημερινός τίτλος της *La Repubblica* (<http://www.repubblica.it/>), που ερμηνεύεται ως «Αποχαιρετισμός στον Ουμπέρτο Έκο. Ο άνθρωπος που ήξερε τα πάντα». Ο διεθνούς φήμης Ιταλός συγγραφέας και Φιλόσοφος Ουμπέρτο Έκο, ο οποίος ζούσε με τη γυναίκα του και τα δύο παιδιά του, πέθανε χθες στο Μιλάνο. Είχε γεννηθεί στην Αλεσάντρια του Πιεμόντε, το 1932.

ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΑ 1977,

Πανεπιστημιακή Σταδιοδρομία

Καθηγητής Σημειωτικής στο Πανεπιστήμιο της Μπολόνια από το 1975, ενώ από το 1988 πρόεδρος του Διεθνούς Κέντρου Μελετών Σημειωτικής, στο Πανεπιστήμιο του Σαν Μαρίνο.

Εργογραφία

Στη δεκαετία του '70, άρχισε να γράφει τα μυθιστορήματά του. Το Όνομα του Ρόδου, τιμήθηκε με το βραβείο Strega το 1981 και το Médicis Étranger το 1982, ενώ πούλησε εκατομμύρια αντίτυπα, σε όλο τον κόσμο. Άλλα έργα του που έγιναν εκδοτικές επιτυχίες: Το Εκκρεμές του Φουκώ, Το νησί της προηγούμενης μέρας, Μπαουντολίνο, Κατασκευάζοντας τον εχθρό, Αριθμός Μηδέν, κ.ά. Στην Ελλάδα, τα βιβλία του κυκλοφορούν από τις εκδόσεις Γνώση, Μαλλιάρη, Ελληνικά Γράμματα και Ψυχογιό.

Ο Ουμπέρτο Έκο γνώριζε πέντε γλώσσες μεταξύ των οποίων αρχαία ελληνικά και λατινικά, ενώ είχε κερδίσει πολλές τιμητικές διακρίσεις.

ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΑ 1988,

http://anemourion.blogspot.gr/2015/03/blog-post_15.html

Από τις τελευταίες του δηλώσεις...

Ο Ουμπέρτο Έκο ήταν ένας φιλόσοφος, πολιτικοποιημένος, ευαισθητοποιημένος πάνω στα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα της εποχής, στα οποία δεν δίσταζε να παίρνει σαφή και ξεκάθαρη θέση. Όπως η άποψή του για τους τζιχαντιστές και το ισλαμικό κράτος, αλλά και το μεταναστευτικό.

«Όμως μπορούμε ασφαλώς να μιλήσουμε για το Ισλαμικό Κράτος, που αποτελεί μία νέα μορφή του ναζισμού, με τις μεθόδους εξόντωσης που χρησιμοποιεί και την αποκαλυπτική επιθυμία του να κατακτήσει τον κόσμο», επισήμανε ο Ουμπέρτο Έκο, σε δηλώσεις που έκανε στην ιταλική εφημερίδα Κοριέρε ντε λα Σέρα. Ο συγγραφέας του βιβλίου «Το όνομα του ρόδου» έκανε τις δηλώσεις αυτές μετά την επίθεση στο Παρίσι εναντίον της εφημερίδας Σαρλί Εμπντό, ...«Βρίσκεται σε εξέλιξη ένας πόλεμος κι εμείς είμαστε χωμένοι ως τον λαιμό» σ' αυτόν, επέμεινε ο Έκο... Αναφερόμενος εξάλλου στους κινδύνους που συνδέονται με το φαινόμενο της μαζικής μετανάστευσης, που κλιμακώνεται τα τελευταία χρόνια., σημείωσε

ότι πριν από τριάντα χρόνια «είχα γράψει ότι εάν δεν βρίσκαμε μια νέα ισορροπία, θα χυθεί πολύ αίμα... Ο δυτικός πολιτισμός (...) αντιμετωπίζει μία κολοσιαία διαδικασία μετανάστευσης, όπως συνέβη πριν από αιώνες στον ρωμαϊκό πολιτισμό[1]».

Επίτιμος Διδάκτορ του Πανεπιστημίου Αθηνών

Είχε επισκεφθεί την Ελλάδα, ενώ με πρόταση του τότε καθηγητή Φιλοσοφίας Θεοδόση Πελεγρίνη, ο Ουμπέρτο Έκο ανακηρύχθηκε επίτιμος Διδάκτορ του Τμήματος Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, τον Μάρτιο του 1995. Ο κ. Πελεγρίνης είχε προσφωνήσει τον τιμώμενο με θέμα «Ο Ουμπέρτο Έκο βλέποντας τον κόσμο από την προοπτική του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης». Την ομιλία είχε ακολουθήσει η αναγόρευση, αφού διαβάστηκε σχετικό ψήφισμα του τμήματος Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας. Ο Έκο στη συνέχεια είχε μιλήσει με θέμα: «Πανεπιστήμιο και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης». [2]

ΚΑΡΥΕΣ 1988, αριστερά ο Καθηγούμενος της Ι.Μονής Σίμωνος Πέτρας, αρχιμ.
Ελισσαίος, http://anemourion.blogspot.gr/2015/03/blog-post_15.html

Η σχέση του με το Άγιον Όρος

Πριν τη συγγραφή του βιβλίου «Το όνομα του Ρόδου», επισκέφθηκε την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπεδίου και τη Βιβλιοθήκη της, όπου φυλάσσεται ο κώδικας «Γεωγραφία Κλαύδιου Πτολεμαίου», ένα από τα σπανιότερα χειρόγραφα παγκοσμίως, που χρονολογείται στα του 13ου με αρχές του 14ου αιώνα και περιλαμβάνει τις ενότητες «Η Γεωγραφική Υφήγησις» του Κλαύδιου Πτολεμαίου, η «Χρηστομάθεια εκ των Γεωγραφικών του Στράβωνα» και τα «Γεωγραφικά» του Στράβωνα.[3]

Για την επίσκεψη του Ουμπέρτο Έκο στην Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας, έγραψε ο Θεόδωρος Ιωαννίδης, (στο τεύχος33, Δεκέμβριος 1988), στο περιοδικό «Το Τέταρτο»[4]:

«... Στο λιμανάκι της Δάφνης βρισκόμαστε ακόμη στον έξω κόσμο. Τον δικό μας. Όταν, όμως, μετά την τελευταία στροφή του ανηφορικού δρόμου βλέπουμε τη Μονή της Σιμωνόπετρας, καταλαβαίνουμε ότι σύντομα θα πρέπει να δεχτούμε πως εδώ ισχύουν κάποια άλλα, διαφορετικά μέτρα.

Στους εξώστες του μοναστηριού μπορείς να μείνεις ώρες σιωπηλός ή να παρασυρθείς σε ατέλειωτες φλυαρίες. Κι ο Ουμπέρτο, πολύγλωσσος και συνήθως λαλίστατος, κουβεντιάζει με τους μοναχούς προσπαθώντας, μέσα στον ελάχιστο δυνατό χρόνο να γνωρίσει όσο το δυνατόν περισσότερα. Κι όπως είναι φυσικό, σε μια συζήτηση που γίνεται χωρίς κανένα πρόγραμμα και που τα θέματα της ξεκινάνε από το αλάθητο του πάπα και φτάνουν στο Μάη του '68, θα ξεπροβάλει κάποια στιγμή και το θέμα που πάντοτε τον γοητεύει: οι αιρέσεις. Και, τελείως αυθόρμητα, θα του «ξεφύγει» ότι στο νέο του βιβλίο (το Εκκρεμές) υπάρχουν και αρκετές σελίδες αφιερωμένες σ' αυτό το θέμα. Στις Καρυές, μετά από μια σύντομη επίσκεψη στη Μονή Ιβήρων, στο κονάκι της Σιμωνόπετρας, ο μοναχός Ελισαίος δεν είναι μόνο ένας άψογος οικοδεσπότης. Νεώτατος σε ηλικία, σοβαρός και ανεκτικότερος, έχει μελετήσει και τους λατίνους εκκλησιαστικούς συγγραφείς, μιλάει αργά και ήρεμα, δεν εντυπωσιάζεται κι ούτε θέλει να εντυπωσιάσει. Σχολιάζει με την ίδια σεμνότητα τις απόψεις του Αγίου Αυγουστίνου ή του Θωμά του Ακινάτη και τις καθημερινές μας μικροαπορίες. Οι μοναχοί δοκιμάζουν το ρακί — που τόσο άρεσε στον Ουμπέρτο Έκο — όταν το φτιάχνουν. Δεν πίνουν, όμως, γιατί το οινόπνευμα αλλοιώνει τη σκέψη τους. Κι όσο για τις ανησυχίες του διάσημου καθηγητή σχετικά με το επίπεδο συντήρησης και διαφύλαξης των πολύτιμων χειρογράφων, τις θεωρεί σχεδόν αδικαιολόγητες. Η παράδοση δεν σώζεται συντηρώντας τους κώδικες ή τις εικόνες και προβάλλοντας τους θησαυρούς με στόχο την άγρα τουριστών. Μια τέτοια παράδοση δεν ενδιαφέρει. Η ζωντανή παράδοση, η μόνη που αξίζει να περισωθεί, βρίσκεται μέσα στον κάθε μοναχό, μια και ο καθένας έχει μέσα του, ζωντανό, τον Ναζωραίο...».

Κατερίνα Χουζούρη

[1] <http://www.kathimerini.gr/798659/article/epikairothta/kosmos/oymperto-ekonea-morph-nazismoy-to-islamiko-kratos>

[2] <http://www.rizospastis.gr/story.do?id=3692364>

[3] <http://www.hellinon.net/ANEOMENA/PtolemeosKlavdios.htm>

[4] http://anemourion.blogspot.gr/2015/03/blog-post_15.html